Die Hebreeuse Wortels Beweging

Voorwoord

In sekere godsdienskringe word mense beïnvloed om hulle Christelike geloof met Ou Testamentiese wette en gebruike te kombineer. Party beweer dat die Christelike geloof deur heidense invloed besoedel is en dat ware aanbidding daarom slegs in gehoorsaamheid aan die wet van die Ou Testament te vinde is. Hierdie beklemtoning veroorsaak dat hulle in hul aanbiddingsvorme meer met ’n rabbiniese vormgodsdiens assosieer as met die Nuwe Testamenties kerk. Baie van die Messiaanse Christene beskou hulle “Joodsheid” as meer belangrik as hulle identiteit as Christengelowiges en vergeet dat die fokuspunt van ’n Christengelowige Nuwe Testamenties leringe behoort te wees en nie die kulturele agtergrond van rabbiniese Judaïsme nie.

Inleiding

Soos jy met hulle aanhangers praat, kom jy agter dat sommige van hulle nie die volle implikasies besef van om met byvoorbeeld die HRTI en HRM (Hebrew Roots Teaching Institute, Hebrew Roots Movement) geassosieer te word nie. Op een van hulle webblaaie, nadat hulle gesê het dat hulle in die soenverdienste van Jesus Christus glo, gaan hulle voort deur die volgende verklaring te maak:

> “*Messianic Judaism adds to this some observances of Torah (YHWH’s Old Covenant Laws), which are not generally practiced (and often discouraged) in Christian churches. These observances include observing Jewish Shabbat, abstaining from pork, shellfish, and other foods banned by Jewish law, and observing Jewish holidays”.*

Verder verduidelik hulle:

> *“**What does YHWH's Grand Strategy consist of? YHWH wants the restoration of the Renewed Messianic Congregation's position and culture of the Good News of the Jewish Messiah within a Messianic Renewed identity”*** (Hebraic Roots Teaching Institute : http://www.hrti.co.za, My beklemtoning).

(Neem kennis van die intimiderende, subjektiewe termilogie *“YHWH wants”* wat so baie gebruik word om liggelowige mense te beïnvloed).

Hierdie kultuur van die “Renewed Messianic Congregation” wat hulle sê YHWH wil restoureer, is volgens hulle, ’n vorm van Judaïsme. ’n Mens wonder waar so iets in die Nuwe Testament gesê word? Om die Christelike gemeente en die Evangelie te wil verjoods, is teenstrydig met wat daarin geskryf staan. ’n Skrifgedeelte soos **Gal.3:27-28** verklaar as volg:

> *“want julle almal wat in Christus gedoop is, het julle met Christus beklee. Daar is nie meer Jood of Griek nie, daar is nie meer slaaf of vryman nie…want julle is almal een in Christus Jesus”.*

Nêrens in die Skrif word daar verklaar dat om God te behaag, jy met ’n Hebreeuse taal of met ǹ Joodse perspektief, Hom moet aanbid nie! Dawid openbaar die regte gesindheid as hy in **Ps.51:19** skryf dat die offers wat God behaag *“’n gebroke gees”* en *“’n gebroke en verslae*

hart" is. Die belangrikste boodskap van die Skrif handel oor die mens se sondige toestand en sy verhouding met God. Hierdie boodskap ken geen kulturele grense nie.
Daar word algemeen in hierdie kringe geredeneer dat omdat die Christelike geloof in die vroeë jare deur Hellenisme (Griekse kultuur) beïnvloed is, daar teruggekeer moet word na 'n Hebreeuse denkwyse sodat die Joodse karakter daarvan herstel kan word. Daar word dus geweldig klem gelê op die "Hebreeuse manier" van dinge doen. Daar word egter vergeet van hoeveel tyd en aandag Jesus aan die *"wit gepleisterde"* konsep van die wetsonderhouers van daardie tyd gegee het **(Matt.23:27).** Hulle was meer gesteld op die uiterlike vertoon van hulle rituele en seremonies as op die innerlike kwaliteite van geregtigheid, genade en liefde. **Dink daaraan, toe Jesus op aarde was, het Hy soos 'n Hebreër of soos 'n Griek gedink? Ek glo nie Hy het soos een van hulle gedink nie! Hy het soos God gedink, want Hy wás God! God se verlossingsplan is veel ouer as 'n Joodse of 'n Griekse kultuur! Die Evangelie van Jesus Christus is ingestel op die herstel van die verhouding tussen God en die sondaar; dit het niks te doen met die herstel van 'n sekere volk se kultuur, taal of gedagterigting nie!**
Ek is van mening dat dié wat glo dat Ou Testamentiese wette onderhou moet word, opreg glo dat hulle dit in gehoorsaamheid aan God se Woord doen. Om hulle saak van wetsonderhouding te regverdig sal hulle baie Nuwe Testamentiese gedeeltes opnoem waarin daar staan dat Paulus en die apostels die wette van Moses onderhou het. Die gedeelte in **Hand.21:20-26** waar daar beskryf word hoe Paulus homself saam met vier ander manne in die tempel geheilig het deur hulle hare te skeer en te offer word baie aangehaal. In **Hand.16:3** lees ons ook hoedat Paulus Timotheus laat besny het. Is hierdie en ander voorbeelde van wetsonderhouding in die Nuwe Testament bewyse dat Paulus mense geleer het dat die Torah onderhou moes word? Ek glo nie so nie. Om dit te kan doen sal te veel ander openbaringe in die Skrif geïgnoreer moet word. So byvoorbeeld teenstrydig met wat Paulus met Timotheus doen (besnydenis), vermaan hy:

> *"Kyk, ek, Paulus sê vir julle dat as julle jul laat besny, Christus vir julle tot geen nut sal wees nie"* (Gal.5:2).

Daar moet mos 'n verduideliking wees vir so 'n oënskynlike teenstrydigheid in wat Paulus sê en doen! Daar is. Wat ons hier in die lewe van Paulus sien is 'n demonstrasie van sy woorde:

> "*Want alhoewel ek van almal vry was, het ek my aan almal diensbaar gemaak om soveel van hulle as moontlik te win. Vir die Jode het ek soos 'n Jood geword om die Jode te win: vir die wat onder die wet is, soos een wat onder die wet is, om die wat onder die wet is, te win. Vir die wat sonder die wet is, soos een sonder die wet – al is ek nie sonder die wet van God nie, maar onder die wet van Christus – om die wat sonder die wet is, te win…vir almal het ek alles geword om in alle gevalle sommige te red….en ek doen dit ter wille van die evangelie* (1 Kor.9:19-23).

Alhoewel Paulus Timotheus laat besny het sodat hy deur die Jode ontvang sou word, het hy nie net geweier dat dit met Titus gedoen word nie **(Galatians 2:3),** maar het hy ook die valse broeders wat hulle vryheid in Christus kom bespied het, heftig teëgestaan (**Gal.2:4-5).**
Paulus het van elke manier tot sy beskikking gebruik gemaak om 'n geleentheid te kry om die Evangelie aan mense te verkondig. As hy tussen Jode gekom het, het hy soms by hulle gebruike en gewoontes aangepas; nie omdat hy verplig was om dit te doen nie, maar alleenlik ter wille van die verkondiging van die waarheid aangaande die Messias. So lees ons in Handelinge hoe Paulus gereeld sinagoges op die Sabbat besoek het om die Evangelie aan

sy Joodse gehoor te verkondig. So ook, as hy tussen nie-Joodse ongelowiges gekom het, het hy sover as moontlik, sonder om die wet van Christus te oortree, hulle gewoontes nagevolg sodat hy met hulle kon praat **(1 Kor.9:19-23).**
Het Paulus die wette wat in die eerste vyf boeke van die Ou Testament (Torah) nagekom. Ja, hy het, as dit vir hom geleentheid geskep het om met die Jode te kon praat. Hy het dit gedoen, nie uit dwang nie, maar omdat van die wette van die Torah nagevolg kon word sonder om die wet van Christus te oortree. Tog, terselfdertyd het hy Christengelowiges geleer dat hulle nie gebind was deur Ou Testamentiese wette nie.

Die vervulling van die Wet

Matt.5:17 -18 is ŉ gedeelte wat graag aangehaal word om Ou Testamentiese wetsonderhouding te regverdig:

> *"Moenie dink dat Ek gekom het om die wet of die profete te ontbind nie. Ek het nie gekom om te ontbind nie, maar om te vervul. Want voorwaar Ek ê vir julle , voordat die hemel en aarde verbygaan, sal nie een jota of een titteltjie van die wet ooit verbygaan totdat alles vervul is nie."*

Om **Matt. 5:17-19** te gebruik om te probeer bewys dat die wet nog onderhou moet word, **moet daar oor ŉ groot klomp inligting wat in die Skrif geopenbaar word, buite rekening gelaat word.** So dink ons byvoorbeeld aan die Kruisiging, die Opstanding, die Hemelvaart, die uitstorting van die Heilige Gees en die geïnspireerde geskrifte van die apostels aan die kerk wat ten tyde van Jesus se woorde in Matt. 5 nog nie bestaan het nie. **As die stelling *"totdat alles vervul is"* ook nie verstaan word nie, sál ŉ mens tot die slotsom moét kom dat die wet van Moses vandag nog nagekom moet word.** Hoekom is die woordjie ***"totdat"*** so belangrik? Dit is so belangrik omdat dit na wat ten tyde van Jesus se woorde in **Matt.5:17-19**, nog moes gebeur.
Dit wat Jesus voor Sy kruisiging aan Sy dissipels gesê het dra baie daartoe by om die betekenis Van Sy woorde in Matt.5:17-19 te verstaan –

> "***Nog baie dinge*** *het Ek om aan julle te sê,* ***maar julle kan dit nou nie dra nie****.* ***Maar wanneer Hy gekom het, die Gees van die Waarheid, sal Hy julle in die hele waarheid lei;*** *want Hy sal nie uit Homself spreek nie, maar alles wat Hy hoor,* ***sal Hy spreek en die toekomstige dinge aan julle verkondig****. Hy* ***sal My verheerlik****, omdat Hy sal neem wat aan My behoort, en aan julle sal verkondig"* (**Joh.16:12-14**, my beklemtoning).

Om alles te verstaan sou die dissipels moes wag vir die koms van die Heilige Gees.
Daar word geredeneer dat omdat die hemel en aarde nog nie verbygegaan het nie, die wet dus nog letterlik in plek moet wees en gehoorsaam moet word. Weereens, om Jesus se woorde te verstaan, moet sekere sleutelwoorde **in Matt.5:17-18** in ag geneem word. **Die woorde "*totdat alles gebeur het*" verduidelik alles. Wat was die *"alles"* wat eers moes gebeur voordat die wet kon verbygaan?** Die belangrikste gedeelte van die *"alles"* wat moes gebeur was natuurlik die kruisiging en dood van Jesus. Onder die *"alles"* wat ook moes gebeur was die vervulling van meer as 330 Ou Testamenties profesieë wat betrekking het op die koms van die Messias. Onder hulle is daar 44 wat direk na Sy Messiasskap verwys. Volgens wat Jesus aan die Emmausgangers gesê het, het die hele Ou Testament oor Hom gegaan en het Hy deur Sy lewe en dood alles wat daarin oor Homself geskryf is, vervul:

> *"En Hy het begin van Moses en al die profete af en vir hulle uitgelê in al die Skrifte die dinge wat op Hom betrekking het"* (Luk.24:27).

Alles in die wet en die profete oor Hom, al die skadubeelde, sou bly staan **totdat** hulle met die kruisiging en dood van Jesus Christus vervul sou word. Wat was die hoof tema van die wet en die profete? – Christus Jesus! Jesus was die realiteit waaroor al die skadubeelde en tipes van die Ou Testament gegaan het. Jesus het deur Sy volmaakte gehoorsaamheid die vereistes van die Wet vervul om sodoende dié wat daaronder was, los te koop.
Die woorde wat in Matt.5:17-19 gebruik word sê nie dat Jesus gekom het om die wet te handhaaf of te bekragtig sodat dit onderhou moet word nie; daar staan dat Hy gekom het om die wet te *"vervul" (pleróo – "to fill out, complete, make perfect, accomplish an end" –* <u>The Complete Word Study Dictionary-</u> *Zodhiates).* Elke jota en titteltjie sou in plek bly *"totdat"* alles op die kruis vervul is. Dáár het Jesus met Sy sterwe uitgeroep: "*Dit is volbring"* **(Joh.19:30).** Wat was volbring? Die doel waarvoor Hy aarde toe gekom het! – om onder andere betekenis te gee aan die skadubeelde en tipes wat in die Ou Testament na Hom wys. Hierdie tyd waarin Jesus gekom het om die ou bedeling te vervul, word in Galasiërs die *"volheid van die tyd"* genoem:

> ***"Maar toe die volheid van die tyd gekom het**, het God Sy Seun gestuur, gebore uit ń vrou, gebore onder die wet, om die wat onder die wet was, los te koop, sodat ons die aanneming tot kinders kan ontvang"* (**Gal.4:4**, my beklemtoning).

Op ń ander plek stel die Woord dit ook baie duidelik: "…die *wet en profete was tot op Johannes*…" **(Luk.16:16),** met ander woorde, tot en met die prediking van Johannes die Doper is Ou Testamentiese beginsels verkondig. Na die onthoofding van Johannes lees ons nie weer van ń Ou Testamentiese profeet wat iets verkondig nie. In **Heb.1:1-2** word hierdie feit bevestig en verduidelik:

> *"Nadat God baiekeer en op baie maniere in die ou tyd gespreek het tot die vaders deur die profete, het Hy in hierdie laaste dae tot ons gespreek deur die Seun."*

Het die onthoofding van Johannes die Doper miskien simboliese betekenis in die sin dat dit die einde van die Ou Testamentiese era aandui?

Hoe het Jesus die wet vervul?

Jesus het die wet deur Sy leringe, Sy dood, deur Sy opstanding en deur die uitstorting van die Heilige Gees vervul. Deur te kyk na wat Jesus in die Woord verkondig, word dit heel duidelik wat Hy bedoel het toe Hy gesê het dat Hy gekom het om die Ou Testamentiese wet te vervul. In Sy leringe soos opgeteken in **Matt.5,6 en 7** verwys Jesus keer op keer na wat die wet van die ou tyd beveel en beklemtoon dan wat Hý oor die saak te sê het. Ons sien hoe Hy elke keer die morele vereistes van die Ou Testamentiese wet met die veel hoër standaard van Sy leringe vervang. So is Jesus byvoorbeeld nie tevrede met die standaard van die gebod wat in **Eks.20** opgeteken staan nie –

> "*Julle het gehoor dat aan die mense van die ou tyd gesê is: **Jy mag nie doodslaan nie...***(Eks.20:13, sesde gebod). ***Maar Ek sê vir julle** dat elkeen wat vir sy broeder sonder rede kwaad is, verantwoording moet doen voor die gereg; en elkeen wat vir sy broeder sê Raka! moet verantwoording doen voor die Groot Raad; en elkeen wat sê*

> *Jou dwaas! moet verantwoording doen in die helse vuur"* (Matt.5:21-22, My beklemtoning).

Hy stel ŉ veel hoër vereiste. Só doen Jesus dieselfde met die sewende gebod: Jy mag nie egbreek nie **(Eks.20:14).** In die Ou Testament moes bewyse gelewer word voordat ŉ man en vrou aan egbreek skuldig bevind kon word. Hierdie morele standaard was nie goed genoeg vir Jesus nie. In die plek daarvan stel Hy weereens ŉ veel hoër vereiste:

> *"Julle het gehoor dat **aan die mense van die ou tyd gesê** is: Jy mag nie egbreek nie. **Maar Ek sê vir julle** dat elkeen wat na ŉ vrou kyk om haar te begeer, reeds in sy hart met haar egbreek gepleeg het"* (Matt.5:27-28, My beklemtoning).

Nou is dit nie net ŉ daad wat veroordeel word nie, maar ŉ gesindheid, lank voor die handeling nog plaasgevind het. **Soos in die tabel hieronder gesien kan word, word die morele standaard van die wet nie deur Jesus weerspreek of tot niet gemaak nie, maar vervang met Sy hoër vereistes. Omdat Jesus nie tevrede is met net gehoorsaamheid aan ŉ uiterlik stel wette nie, maar ŉ sekere hartsgesindheid vereis, is geestelike wedergeboorte nodig sodat die krag van die inwonende Heilige Gees ŉ mens in staat kan stel om uit te leef wat Jesus vereis (Gal.5:16).**

Die woorde van Jesus en die vervulling van die wet

> *"Elkeen dan wat na hierdie woorde van My luister en dit doen, hom sal ek vergelyk met ŉ verstandige man wat sy huis op die rots bou"* **(Matt.7:24).**

Waarna verwys Jesus as Hy praat van Sy "woorde" wat gehoorsaam moet word? "Hierdie woorde" verwys in **die konteks van Matteus 5, 6 en 7** na wat Jesus aan Sy dissipels verkondig en geleer het. Dit staan in die algemeen as die Bergpredikasie bekend. Hierdie leringe van Hom is nie mooi voorstelle nie, maar gesaghebbende uitsprake wat in die Nuwe Testament ook Sy gebooie genoem word **(Joh.13:34, 1 Joh.1:3, Luk.6:46).** Hierdie bevele druk die hoë standaard uit wat Jesus van Sy dissipels verwag. Sommige van die bevele is nie bedoel om letterlik opgeneem te word nie en moet geestelik toegepas word. So byvoorbeeld, volgens die skrywer Eusebius, het die vroeë kerkvader, Origen, omdat hy Jesus se woorde in Matt.5:29 letterlik opgeneem het, homself laat ontman! Fisiese mismaaktheid verhoed nie sonde nie! Dit kom uit die hart **(Mark. 7:23). Verder sien ons dat Jesus sommige vereistes wat deur die Wet gestel word, soos byvoorbeeld besnydenis, heilige dae, feeste en die betaal van tiendes ignoreer, terwyl Hy ander dinge wat onder die wet toegelaat is, soos byvoorbeeld maklike egskeiding en die neem van ŉ eed, verbied. Daar is ander dinge weer, soos byvoorbeeld om jou vyande lief te hê en vir hulle te bid en wat gladnie deur die Wet genoem word nie, wat deur Jesus beveel word.**
Deur na die leringe van Jesus te kyk en dit met die Ou Testamentiese Wet te vergelyk, sien ons daar in die Woord van God duidelik twee stelle wette is. Daar moenie nou verkeerdelik afgelei word dat omdat daar gesê word dat daar twee stelle wette in die Bybel is dat hulle mekaar noodwendig moet weerspreek nie. Die verskil tussen die Ou en Nuwe Testament kan vergelyk met ŉ nuwe kontrak wat tussen ŉ werkgewer en werknemer opgestel word omdat hulle nie meer tevrede is met die bepalings van oue nie. Hulle kom ooreenkom om in die nuwe ŉ stel beter voorwaardes te inkorporeer. As die betrokke partye dit aanvaar en teken, verval die oue. So werk dit ook met testamente. Die nuwe getekende dokument

vervang die oue en die bepalings van die vorige is nie meer van krag nie. Dit beteken egter nie noodwendig dat al die beginsels en voorwaardes van die oue verval nie; die nuwe kan op die beginsels van die oue voortbou en beter bepalings daar stel. So het dit ook met die ou Verbond gebeur. Omdat God nie tevrede was met die stel bepalings wat daarin vervat was nie, het Hy Sy Seun gestuur om ŉ beter bedeling te kom inisieer (**Heb.7:22 – *"…in sover het Jesus van ŉ beter verbond borg geword"*).**
Soos in die onderstaande tabel gesien kan word, weerspreek Nuwe Testamentiese lering nie een van die morele beginsels van die oue nie. Inteendeel, in plaas daarvan dat die ou wet afgeskaf word, kry dit op ŉ veel hoër vlak nuwe geestelike en morele betekenis.

Die Vervulling van die Wet

Die Tien Gebooie	**Die Nuwe Testament**
1.Geen ander gode (Eks.20:3).	"Ek is die Weg...(Joh.14:6) "..geen ander naam onder die hemel.." (Hand.4:12)
2. Geen gesnede beeld (Eks.20:4).	Rom.1:22-25, Die beeld van God mag nie verander word na die gelykenis van iets in die natuur nie.
3.Die Naam van God mag nie ydelik gebruik word nie	Moet van elke ydele woord rekenskap gee (Matt.12:36).
4. Sabbat – Heilig en rus een dag uit Sewe	Sabbat, tipe of skadubeeld van rus in Christus (Heb.4:10), (Joh.6:28-29).
5. Eer ouers (Eks.20:12).	(Ef.6:1-4) Nie net kinders word aangespreek nie, maar ook ouers.
6. Mag nie doodslaan nie (Eks.20:13).	Sal verantwoording moet doen vir beledigende en kwaadwillige gesindheid (Matt.5:22).
7. Mag nie egbreek nie (Eks.20:14).	Deur net met begeerte te kyk, word reeds oortree (Matt.5:28).
8. Jy mag nie steel nie (Eks.20:15).	Moet nie net ophou steel nie, maar moet ook produktief wees om te kan deel (Ef.4:28).
9. Mag nie valse getuienis gee nie (Eks.20:16).	Jou ja moet ja wees (Matt.5:33-37).
10. Mag nie begeer nie (Eks.20:17).	Gedrag moet vry van gierigheid wees (Heb.13:5, 1 Tim.6:6-10).

Verlos van die vloek van die Wet

***"Christus het ons losgekoop van die vloek van die wet deur vir ons ń vloek te word…"* (Gal.3:13).**
Heb.9:15 – "*En daarom is Hy ń middelaar van ń nuwe testament."*
Rom.7:6 – "*Maar nou is ons ontslae van die wet waardeur ons gebonde was…"*

Om aan te dring dat Christene nog die wet moet onderhou, moet ń groot klomp Nuwe Testamentiese inligting geïgnoreer word. So byvoorbeeld verduidelik Paulus die twee verbonde mooi na aanleiding van Abraham se verhouding met Sara en Hagar –

> *"Dit is sinnebeelde, want dié vroue staan vir twee verbonde...Werp die slavin en haar seun uit, want nooit mag die seun van die slavin saam met die die seun van die vrye erwe nie. Daarom, broeders, ons is nie kinders van die slavin nie, maar van die vrye. Staan dan vas in die vryheid waarmee Christus ons vrygemaak het, en laat julle nie weer onder die juk van diensbaarheid bring nie"* **(Gal.4:31, Gal.5:1).**

Sommige wetsvoorstanders is baie subtiel in die manier hoe hulle redeneer. Hulle sal nie direk vir jou sê dat jy die Torah (Ou Testamentiese wette) moet onderhou om gered te word nie, maar, sal hulle redeneer, as jy gered is, móét jy die wette onderhou. Party gaan so ver om te sê dat onderhouding van die wet ń teken is dat jy gered is!
ń Opskrif boaan ń advertensie wat ek van die HRTI ontvang het som in ń neutedop op wat húlle glo:

***"Either you accept Torah and Y'shua (Jesus) or you reject both the Torah and Y'shua, listen to Y'shua's own instruction: "For if you believed Moses, you would believe Me, because he wrote about Me. But if you don't believe his writings (the Torah), how will you believe My words?"* John 5:46-47."**

Bogenoemde stelling is misleidend. Dit is nie waar dat as jy die Torah nie aanvaar, dat jy Jesus dan ook nie aanvaar nie. Deur hulle foutiewe interpretasie van Jesus se woorde in **Joh.5:46-47** wat hulle in hulle brief aan my aanhaal, kom hulle tot die gevolgtrekking dat hulle Jesus en die Torah aan mekaar gelyk kan stel. Dit maak nie saak hoe hulle redeneer nie, as bogenoemde stelling ontleed word, is die volle implikasie van wat hulle sê dat saligheid nou afhang van onderhouding van die Torah! Hierdie stelling is ń bewys van hoe Mosaïese verbondswette die fokus van die Terug-na-die-Joodse-Wortels-bewegings se geloofstelsel geword het. Jesus Christus se woorde word verkeerdelik gebruik om Ou Testamentiese wetsonderhouding te regverdig. In plaas daarvan dat die Wet mense na Christus toe moet lei, word Hý nou gebruik om mense na die Wet te lei! Kan u sien hoe agterstevoor dit is!
Sommige neem die dwaling nog ń stap verder deur te sê dat Jesus die "Lewende Torah" is. Die aanhaling op hulle advertensiemateriaal wat ek hierbo aanhaal, stel dieselfde feit net in ander woorde. Deur te sê dat Jesus die Torah is, dink hulle dat hulle daardeur verhoed dat van die Torah ń afgod gemaak word. Hierdie tipe denke misbruik die Wet en gebruik dit waarvoor dit nooit bedoel is nie!
Van hulle leraars gaan ook so ver om te sê dat die enigste manier wat die Nuwe Testament verstaan kan word, is om na sy Joodse wortels in die Ou Testament terug te keer. Min dink daaraan dat net mooi die teenoorgestelde waar is – **om die Ou Testament te kan verstaan, moet jy eers weet wat in die Nuwe Testament geopenbaar word!**

So byvoorbeeld, deur na die Hebreeuse konsep van geloof te verwys, probeer een van die leraars van die Hebreeuse Wortels beweging, Jim Staley, in sy kommentaar op die boek Romeine, verduidelik dat die woord geloof letterlik beteken om die Torah te onderhou. Hy verklaar dat hierdie openbaring "*foundational"* is tot sy verduideliking van die Evangelie (Jim Staley podcast, Romans, Part 1).

Beteken *"gebooie"* in die Nuwe Testament *"elke keer" Torah?*

Na aanleiding van Nuwe Testamentiese verse soos: *"As julle My liefhet, bewaar My gebooie"* (Joh.14:15) en "… *hieraan weet ons dat ons Hom ken: as ons sy gebooie bewaar…"* (1 Joh.2:3-4), verduidelik ŉ gekwalifiseerde leraar van die HRTI dat:

"Elke keer wat jy 'wet' lees in die NT, is dit maar net Torah (nomos in grieks …as jy commands of commandments lees, is dit mitzvoth in hebreeus"). "…toe Jesus die woorde gesê het: 'do my commandments' (Joh.14:15), wat was die enigste commandments wat die aan geglo het, waarmee Hy gepraat het? Was dit nie maar net die commandments van Moses nie? Was dit nie maar net Torah nie? Daar was nog nie ŉ nuwe testament nie. Hy kon nie van enige ander commandments gepraat het nie."
(Aanhaling en spelling onveranderd gelaat soos in oorspronklike skrywe).

Verwys die Nuwe Testamentiese gebruik van die woorde "wet" en "gebooie" "elke keer" na die Torah? ŉ Bestudering van die konteks waarin hierdie woorde voorkom wys dat dit nie waar is nie. Die konteks van die Bergpredikasie in Matt. 5,6 en 7 toon byvoorbeeld aan dat die woorde van Jesus: "*Elkeen dan wat na hierdie woorde van My luister en dit doen…"* na Sy leringe verwys en nie na die woorde van die Torah nie. So ook kontrasteer Jesus Sy bevele in Joh.15:10-12 met dié van sy Vader: "*As julle **my gebooie** bewaar, sal julle in my liefde bly, net soos Ek **die gebooie van my Vader** bewaar en in sy liefde bly"* (My beklemtoning). Jesus sê: "…***bewaar My gebooie***." Hy sê nie dat Moses se gebooie of die Torah gehoorsaam moet word nie.! Sý gebooie moet gehoorsaam word (John 15:9-17). Let daarop dat Jesus nie sê dat ons die gebooie van Sy Vader moet onderhou soos Hy dit onderhou het nie. Dit sou ons nooit soos Hy kon regkry nie, want ons is nie so volmaak soos Hy nie. Ons is ook nie gestuur as die vlekkelose Lam van God om die Wet volkome te hou sodat dié wat onder die wet is, op die kruis losgekoop kon word nie. Om ŉ middelaar van ŉ nuwe testament te word en om vir die sonde van die wêreld te betaal moes Jesus die vereistes van sy Vader se Ou Testamentiese wette volledig en volmaak gehoorsaam. Dit word bevestig deur wat in Gal.4:4 geskryf staan:

> *"Maar toe die volheid van die tyd gekom het, het God sy Seun gestuur, gebore uit ŉ vrou, gebore onder die wet, om die wat onder die wet was, los te koop..."*

Wat die betekenis van Jesus se woorde in Joh.15:9-17 betref, verduidelik Hy self wat hierdie *"gebooie"* van Hom is –

> *"Dit is My gebod (*God die Seun sin*), dat julle mekaar moet liefhê net soos Ek julle liefgehad het"* (Joh.15:12).

As ons ook na die Griekse woord *entolé* wat in Joh.14:15 en in 1 Joh.2:3,4 gebruik word kyk, sien ons dat dit na die "gebooie" van Jesus verwys en nie na die Torah nie. Die *Strong's*

Exhaustive *Concordance* verklaar die woord so: *"an injunction i.e. an authoritative prescription… The precepts and teachings of Jesus."*
Die stelling van die HRTI leraar dat die Griekse woord *nomos* altyd in die Nuwe Testament na die wette van Moses verwys is nie waar nie, omdat die woorde *"wet, gebooie, entolé, nomos en mitzvah"* etimologies na die wette van God, Christus of mense kan verwys. Die betekenis moet afgelei word van die konteks waarin hulle gebruik word. Dit word duidelik as daar byvoorbeeld na Rom.8:2 gekyk word.
Soos reeds verduidelik is die Nuwe Testamentiese gebruik van die woord *"wet"* of *"gebod"* nie "elke keer" ŉ verwysing na die Torah nie, maar ŉ verwysing na die bevele van Jesus en die apostels. As bevestiging haal ons Joh.13:34 aan waar Jesus verklaar: *"ŉ Nuwe gebod (entolé) gee Ek vir julle, dat julle mekaar moet liefhê ; soos Ek julle liefgehad het…*" Verwys *"gebod"* in hierdie geval na die Torah? Waar in die wette van Moses word so ŉ wet genoem? – en terloops, as dit na een van die wette van die Torah sou verwys, dan is daar mos niks nuut aan nie!

Hoe het die apostels die gebooie van Jesus verstaan? Het hulle daaronder verstaan dat hulle die mense moes leer om die Wet van Moses (Torah) te gehoorsaam?

Laat ons kyk wat hulle self te sê het.
1 Thess.4:2-12: ***"Want julle weet watter bevele*** (*paraggelia,*'*commands*') ***ons deur die Here Jesus gegee het…"*** (Complete Wordstudy Dictionary – Zodhiates). Paulus laat ons nie wonder wat van hierdie gebooie is wat hy van Jesus ontvang het nie, in die konteks verduidelik hy:
v.3…onthou van hoerery
v.4…elkeen sy eie vrou in heiligheid en eer
v.6…niemand sy broer bedrieg en benadeel nie
v.9…broederliefde
v.11…rustig te lewe
v.11…eie sake te behartig en met eie hande te werk
…ens.
Verder verklaar hy: ***"As iemand meen dat hy ŉ profeet of geestelike mens is, moet hy erken dat wat ek aan julle skryf, bevele*** *(entole)* ***van die Here is"*** (1 Kor.14:37). Staan daar iewers in die briewe van Paulus dat hy beveel dat die Torah onderhou moet word? Die teenoorgestelde is waar! Paulus skryf:

> *"En wat julle geleer en ontvang en gehoor het en in* my *gesien het, doen dit, en die God van vrede sal met julle wees"* (Fil.4:9).

Aan die Romeinse gelowiges skryf hy so:

> *"Want Christus is die einde van die wet tot geregtigheid vir elkeen wat glo"* (Rom.10:4).

Aan die Kolossense sê hy:

> *"…en die skuldbrief teen ons, wat met sy insettinge ons vyandig was, (het Hy) uitgedelg en weggeruim… deur dit aan die kruis vas te nael"* (Kol.2:14).

n ŉ ander brief skryf hy:

> *"Die besnydenis is niks en die onbesnedenheid is niks, maar die onderhouding van die gebooie (entole) van God"* (1 Kor.7:19).

Omdat Paulus hier twee stelle gebooie kontrasteer, moet hy tog twee wetsisteme in gedagte hê. Omdat besnydenis ŉ belangrike deel van Ou Testamentiese wet was, moet sy stelling *"onderhouding van die gebooie"* dus na die bevele van Christus (die Wet van Christus) verwys.
Daar bestaan oorgenoeg bevestiging in die Nuwe Testament dat die leringe van die apostels gesaghebbende openbaringe van Jesus Christus aan hulle was. Kyk byvoorbeeld na die volgende woorde van Petrus en Paulus**:** *..die* ***gebod*** *van ons, apostels* van *die Here en Verlosser"* (2 Pet.3:2, my beklemtoning) en "*Wees my navolgers, soos ek dit ook van Christus is"* (1 Kor.11:1).
ŉ Studie van Paulus se geskrifte, veral die brief aan die Galasiërs, laat geen onduidelikheid oor die rol wat die Torah in die lewe van ŉ Christengelowige se lewe moet speel nie (Ef.2:15,Kol.2:14, Rom.10:4,Gal.4:9-10, Rom.13:8).
Teenstrydig met wat in die briewe van die apostels staan, probeer ŉ leraar van die HRTI my argumente wat ek op Paulus se geskrifte baseer, so weerlê:

" Petrus waarsku ons dat ons nie Paulus se briewe moet gebruik om lawlessness (Torahlessness - anomia in grieks) te bevorder nie. Hy waarsku ons voor die tyd, sê Petrus. ***So, ek stel voor dat jy ander briewe kry om jou doktrienes te staaf,*** *want Paulus se briewe is moeilik om te verstaan, en word baie maklik uit konteks uit gevat (soos in jou brief, byvoorbeeld)."* (Aanhaling onveranderd gelaat soos dit in die oorspronklike skrywe voorkom. My beklemtoning).

Praat van dinge uit konteks neem! Kom ons kyk wat Petrus na verwys as hy praat van "*hierdie dinge*" wat moeilik is om te verstaan? "H*ierdie dinge*" wat swaar is om te verstaan, verwys in die konteks nie na lering oor die Torah of na Nuwe Testamentiese gebooie nie, maar na *"die dag van God",* na "*elemente wat gaan brand*" en na "*ŉ nuwe hemele en ŉ nuwe aarde"* (2 Pet.3:12-16)! Iets wat ook moeilik is om te verstaan is Paulus se verwysing in 2 Kor.12:2 na ŉ man wat na die derde hemel opgeruk is en daar *"onuitspreeklike"* openbaringe ontvang het. Wat Nuwe Testamentiese doktrine oor gewone geloofsake betref, skryf hy die teenoorgestelde: ***"In ons briewe skryf ons niks aan julle wat julle nie self kan lees en verstaan nie"*** (2 Kor.1:13). Hy skryf aan jong Christen gemeentes om hulle in geloofsake leiding te gee, nie om hulle te verwar nie en te laat wonder nie!
Daar word ook geredeneer dat omdat daar op die stadium toe Jesus oor die onderhouding van Sy gebooie gepraat het, nog nie ŉ Nuwe Testament bestaan het nie, dit na die Torah móés verwys. Ook hierdie stelling is van alle waarheid ontbloot. Alhoewel die Nuwe Testament eers met die dood van Jesus op die kruis vir Christene die plek van die Ou Verbond ingeneem het, het Sy hele bediening daaruit bestaan om deur Sy leringe Sy dissipels voor te berei vir die nuwe bedeling wat sou kom. So byvoorbeeld sien ons hoe Hy dwarsdeur die Bergpredikasie die Ou Testamentiese wette met die morele standaarde van Sy leringe kontrasteer (Matt.5,6,7). Daar sal ook gesien word dat as die leringe in die briewe van die apostels met die leringe van Jesus vergelyk word, dit maar net kommentaar en herhaling is van wat Jesus verkondig het. Die skrywer van die boek Handelinge stel dit so:

"Die eerste verhaal Theofilus, het ek opgestel oor alles wat Jesus begin doen en leer het tot op die dag dat Hy opgeneem is, nadat Hy aan die apostels…deur die Heilige Gees bevele gegee het" (Hand.1:1-2).

Dinge om oor na te dink

1. Die mense was verslae oor Sy leer

As Jesus die Torah verkondig het, waarom was die mense "*verslae oor Sy leer*?" (Matt.7:28-29). Hulle sou mos nie verbaas gewees het oor dinge van die Torah wat gereeld deur die rabbi's aan hulle verkondig is nie. Die Torah gebaseerde Joodse godsdienssisteem was in daardie tyd so algemeen dat selfs buitestanders dit goed moes geken het. Om hulle verslaentheid te veroorsaak moes Jesus dus seker iets radikaal anders as waaraan hulle gewoond was, verkondig het.
So het wat Paulus verkondig ook opslae onder die Jode gemaak. As Paulus, die Tora en Y'shua op dieselfde vlak erkenning gegee het soos die HRTI opskrif dit doen ("… *you accept Torah and Y'shua (Jesus) or you reject both the Torah and Y'shua*"), hoekom is hy daarvan beskuldig dat hy *"ń verwekker van oproer onder al die Jode in die wêreld…"* was (Hand.24:5). Was dit nie oor sy radikale standpunt ten opsigte van die Joodse wet wat hy met *"swakke en armoedige eerste beginsels"* vergelyk nie? (Gal.4:9).

2. Het die apostels die heidense gelowiges geleer om hulle aan die Torah te onderwerp?

Waarom, toe die Fariseërs aandring dat bekeerde heidene die Wet van Moses moet onderhou (Hand.15:5), het die apostels, wat tog almal Jode was, besluit dat net vier dinge gehoorsaam moet word: hulle moes hulle weerhou van dinge wat deur afgode besoedel is, van hoerery, van wat verwurg is en van bloed (Hand.15:20). As byvoorbeeld die Sabbat nog onderhou moes word, sou dit mos baie onverantwoordelik van die apostels gewees het om niks daaroor te sê nie. In die briewe aan Christen gemeentes lees ons ook hoe die apostels hulle leiding gee aangaande elke aspek van hul geloofslewe. So byvoorbeeld lees ons van hoe mans en vrouens mekaar moet behandel (Ef.5), wat ouers en kinders se gesindheid teenoor mekaar moet wees (Ef.6), hoe Christen gelowiges materiële besittings moet hanteer (2 Kor.8 en 9), wat gedoen moet word as iemand siek is (Jak.5:14-16), hoe een wat deur een of ander misdaad oorval is, reggehelp moet word (Gal.6:1), hoe gelowiges mekaar se laste moet dra (Gal.6:2) en hoe ń onberouvolle gelowige wat in ernstige seksuele sonde vasgevang is, aan Satan oorhandig moet word (1Kor.5:1-5). Meer voorbeelde kan opgenoem word, maar weereens, van Sabbatsonderhouding en tiendes, wat belangrike onderafdelings van die Wet uitgemaak het, word nie ń enkele woord gesê nie!
In Hand.2:42 lees ons dat die eerste bekeerlinge volhard het in die leer van die apostels wat later in die vorm van briewe opgeteken is en aan jong Christengemeentes gestuur is. Nêrens in een van hierdie sendbriewe word gelowiges geleer om die Wet van Moses te onderhou nie.

3. Wat het die Vader deur die Seun gesê?

Daar word ook gesê dat dat omdat Jesus herhaalde kere sê dat Hy net spreek wat Hy van die Vader hoor, dit bevestiging is dat Hy die Torah verkondig het. Ek wys net daarop dat wat bevraagteken word, nie die feit is dat Jesus van Sy Vader gehoor het nie; wat bevraagteken word is wát die Seun van Sy Vader gehoor en ontvang het. Kontekstuele studie van wat in die Nuwe Testament geskrywe staan, lewer oorgenoeg getuienis dat die Vader nie Sy Seun

beveel het om Torah-onderhouding as ŉ godsdiensisteem onder Sy volgelinge te verkondig nie, maar die leringe van die Nuwe Testament.

4. Probeer sommige die Torah om verkeerde redes hou?

Baie dink dat God hulle sal seën as hulle die wet onderhou. Om watter ander rede sou hulle dit wil doen? Diegene wat so dink moet versigtig wees dat hulle nie deur hulle gesindheid van wetsonderhouding die teenoorgestelde bewerkstellig nie, want *"vervloek is elkeen wat nie bly* ***in alles wat geskryf is in die boek van die wet*** *om dit te doen nie"* (Gal.3:10, my beklemtoning). Onder die wet kan jy nie kies en keur watter van die gebooie jy wil onderhou nie! Watter beginsel van Skrifuitleg word toegepas om te verklaar dat die Sabbat byvoorbeeld onderhou moet word, maar daar word nie ook aangedring dat ŉ wederstrewige seun met klippe doodgegooi word nie? (Deut.21:18-21). Hoeveel jong meisies sou ter dood veroordeel moes word as die Ou Testamentiese maagdelike toets voor hulle huwelike op hulle uitgevoer moes word? (Deut.22:20-21). Vele ander voorbeelde van Ou Testamentiese wette kan opgenoem word, die een net so bindend soos die ander!
As daar op grond van Matt.5:17-18 geredeneer word dat die Torah vandag nog bindend op Christene is, moet alles daarin gehoorsaam word, want daarin staan daar uitdruklik geskrywe: *"****Alles wat Ek julle beveel, dit moet julle sorgvuldig hou; jy mag daar niks byvoeg en daar niks van weglaat nie"*** (Deut.12:32). Torah-onderhouers word deur hulle eie wet ook so gewaarsku: *""Maar as jy nie luister na die stem van die Here jou God om* ***sorgvuldig te hou al Sy gebooie en insettinge*** *wat Ek jou vandag beveel nie, dan sal al hierdie vloeke oor jou kom en jou inhaal"* (Deut.28:15, my beklemtoning). Paulus stel dit baie duidelik dat as iemand een gedeelte van die wet op hom wil van toepassing maak, hy verplig is om die hele wet te onderhou (Gal.5:3). Hierdie is ŉ logiese gevolgtrekking wat van toepassing is op enigeen wat homself skuldig maak aan selektiewe onderhouding van die Torah.

1**. Die wet moes vervang word omdat dit nie volkome kon red nie (**Heb.7:25).

"As daar dan volkomenheid deur die Levitiese priesterskap was – want met die oog daarop het die volk die wet ontvang – waarom was dit nodig dat ŉ ander priester moes opstaan volgens die orde van Melgisedek en dat Hy dit nie volgens die orde van Aäron genoem word nie? ***Want met verandering van die priesterskap kom daar noodsaaklik ook verandering van wet…"*** (Heb.7:11-12, my beklemtoning). Deur hierdie verandering van priesterskap *"is ons ontslae van die wet waardeur ons gebonde was"* (Rom.7:6).
"*Want aan die een kant is daar die opheffing van die voorafgaande gebod weens die swakheid en nuttelоosheid daarvan, omdat die wet niks volkome gemaak het nie; maar aan die ander kant is daar die invoering van ŉ beter hoop waardeur ons tot God nader"* (Heb.7:18-19).

2. Die Wet moes verander omdat die priesterskap daaraan verbonde, in Christus tot ŉ einde gekom het. Levitiese priesters moes gedurig vervang word omdat hulle deur die dood verhinder is om aan te bly. Omdat Jesus gekom het as ŉ ewige priester volgens die orde van Melgisédek kon Hy ŉ borg word *"van ŉ beter verbond"* (Heb.7:21-23).

3. Die wet en die ou verbond kon nie volkome red nie (Heb.7:25)

4. Die hoë priester van die ou verbond was nie onskuldig en heilig nie en moes gedurig eers vir sy eie sondes offers bring. Jesus kon volkome red omdat Hy Homself as ŉ heilige, onbesmette offer kon gee wat aan die regterhand van die Vader gaan sit het *"…ŉ Bedienaar van die heilige dinge en van die ware tabernakel wat die Here opgerig het"* (Heb.7:25-28, 8:1-2, 10:14).

5. Omdat die "*skuldbrief", "die wet van gebooie,"* deur Christus, ons Nuwe Testamentiese Priester, op die kruis *"uitgedelg"* is (Kol.2:14, Ef.2:14-15), moes daar noodwendig ŉ nuwe stel wette kom anders was ons as Christen gelowiges wetteloos. Met die verandering van priesterskap het in die plek van die ou stel wette, die gesaghebbende leringe van Jesus gekom. Hierdie stel "gebooie" kan in een sin opgesom word met: *"Jy moet die Here jou God liefhê"…en "jou naaste soos jouself"* (Mark.12:30-31). Hierdie wet van liefde word in die Nuwe Testament die *"wet van Christus" (*1 Kor.9:21) genoem.

Die bediening van die Heilige Gees en toekomstige openbaring

Die Wet, soos dit aan die Jode gegee is, kan vergelyk word met ŉ pap ballon. Dit moes deur Jesus opgeblaas en uitgebrei word om dit groter trefwydte te gee. Ou Testamentiese wet is heeltemal te nou om alles wat in die kerk, die gemeenskap en in die hart van die mens verkeerd is, aan te spreek. Daarvoor het ons die gebooie (bevele) van Christus nodig. Die bediening van die Heilige Gees in die Nuwe Testamentiese kerkdispensasie bestaan dan ook juis daaruit om gelowiges te herinner aan alles wat Jesus gesê en beveel het ("*…maar die Trooster, die Heilige Gees, wat die Vader in my Naam sal stuur, Hy sal julle alles leer en sal julle herinner aan alles wat Ek vir julle gesê het" (*Joh.14:26). Voor die kruisiging en uitstorting van die Heilige Gees was daar sekere dinge wat die dissipels nie sou kon dra en verstaan nie. Hulle sou moes wag vir die koms van die Heilige Gees om sekere dinge vir hulle duidelik te maak. *"Nog baie dinge het Ek om aan julle te sê, maar **julle kan dit nou nie dra nie. Maar wanneer Hy gekom het, die Gees van die Waarheid,** sal Hy julle in die hele waarheid lei; want Hy sal nie uit Homself spreek nie, maar alles wat Hy hoor, sal Hy spreek en die toekomstige dinge aan julle verkondig. Hy sal My verheerlik, omdat Hy sal neem wat aan My behoort, en aan julle sal verkondig"* (Joh.16:12-14, my beklemtoning). Die dinge wat die Heilige Gees na Sy uitstorting in Hand.2 aan die apostels geopenbaar het, het vir ons in die vorm van die Nuwe Testamentiese geskrifte in bewaring gebly en verheerlik Christus en Sy verlossingswerk, niks en niemand anders nie!
Dit is tragies om te dink dat daar vandag nog mense is wat sê dat hulle in die Messias glo, maar wat Sy openbaringe wat Hy deur Ruach HaKodesh (die Heilige Gees) aan Sy apostels bekendgemaak het, nie wil aanvaar nie!

Nick Maartens
Jeffreysbaai
0827826074
nickmaartens@hotmail.com